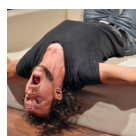

MOZGÁSSZÍNHÁZ

MIKLÓS ESZTER GERDA: MI VAGYUNK A ZENE

ZUTRA – ARTUS SZÚTRÁK – KRITIKA

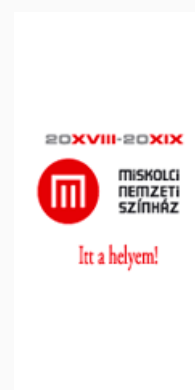
A pengetett gumihúrok az élő fát az élő emberrel kötik össze, ez arra irányítja a figyelmet, hogy az eleven zene mindenhol jelen van. Ezen a ponton jut el oda az előadás, hogy a tárgyak zörejeitől kezdve, a mobiltelefonon felhangzó zeneszámokon és a rézhuzal-harangjátékon keresztül élénk tárja a legszorosabb értelemben vett élő zene élményét. A fizika itt válik művészetté...

ZUTRA – ARTUS SZÚTRÁK – KRITIKA

A pengetett gumihúrok az élő fát az élő emberrel kötik össze, ez arra irányítja a figyelmet, hogy az eleven zene mindenhol jelen van. Ezen a ponton jut el oda az előadás, hogy a tárgyak zörejeitől kezdve, a mobiltelefonon felhangzó zeneszámokon és a rézhuzal-harangjátékon keresztül élénk tárja a legszorosabb értelemben vett élő zene élményét. A fizika itt válik művészetté...

Goda Gábor társulatának május 26-án bemutatott új előadása fizikai színház a javából, de elsősorban nem a „fizikai” azon jelentésében, amely az emberi testhez, mozgáshoz kapcsolódik. Sokkal inkább „fizikai” abban az értelemben, ahogyan a hangok mechanikus rezgésből fakadnak, és hullámként terjednek. A hangok születése, észlelése, zeneként való felismerése, közösségi létrehozása és befogadása áll a *ZUTRA – Artus szútrák* című produkció homlokerében.

Az Artus társulat ezúttal a debreceni MODEM művészeti központot választotta a premier helyszínéül, és a néző-látogatóknak „rendhagyó tárlatvezetést” ígért, melyben a földszinti fogadótérből az előadók vezetnek fel a lépcsősorokon a harmadik emeleti kiállítótérbe. A felvezetés mintegy beavatásként is tétéleződik, hiszen az öt játzó és a nézők szemtől szemben állnak; a játzók hátrafelé lépkedve hívogatják, engedik egyre beljebb és beljebb a közönséget, ebben a helyzetben a néző megtapasztalja a befogadás, a beavatás aktusát, míg a játzók hátrálása és ezzel párhuzamban a közönség előretörése azonnal átélhetővé teszi a két testtömeg állandó kölcsönhatását is. A beavatási rítus emelkedettségét a játzók kezében fel-felhangzó dudák törik meg, melyek disszonanciája már az első pillanatoktól a hangra és a hangok találkozására irányítja a figyelmet. Az etűdökből építkező előadás minden része ezt a központi témát dolgozza fel a legkülönbözőbb módszerekkel, de minden alkalommal a nézők közreműködésével.

KütszéiStílus.hu
Turbuly Lilla: A semmibe nyíló ajtó
Művek és Mi
Turbuly Lilla: Sorskerek
Óbudai Esernyős-programok
Turbuly Lilla: Mi

Mózes Zoltán és Goda Gábor / fotók: facebook.com/modemdebrecen

Az első etűd az amerikai zenész-zeneszerző Moondog munkásságából inspirálódva, azokat a hangokat és zörejeket alkalmazza, amelyek a mindennapok használati tárgyaihoz kötődnek. A háttérben szinte az egész falat beborítják tetrisz-elemeként egymásba illeszkedő kanapék, melyekre váltakozva hol az előtérben lévő játsszók és a magára maradó Mózes Zoltán képét vetítik ki élőben, hol a használati tárgyak és a hozzájuk kapcsolódó hangok jelennek meg felvételtől. A látszólag véletlenszerűen egymás mellé helyezett hanghatások ritmikus ismétlődésük révén hamarosan zeneként észlelhetők, melyet hangsúlyoz Mózes rövid, feszültséggel teli mozdulatokból építkező, szaggatott mozgása. Az emberi test ezúttal nem ráhagyatkozik a zenére, hanem mintegy a hanghatások uralma alá kerülve, nem tud szabadulni az ismétlődéstől, míg a mindennapok fémes hangjai a mozgás gépiességét állítják előtérbe.

A második rész előtt a befogadói helyzettel éppen csak megbarátkozó, a kiállítótérben elszórva ülő, guggoló, álldogáló, támaszkodó közönséget arra kéri a társulat tagjai, hogy indítsanak el mobiltelefonjukon valamilyen zenét, majd helyezték el a készülékeket egy nagy tálcán. A következő helyszínen Kocsis Gábor székre állva lengésbe hoz egy, a mennyezetre függesztett fehér gömböt, miközben Goda Gábor tai chi mozdulatokkal folyton kitér a gömb elől oly módon, hogy egy pillanatra sem akad meg a mozdulatsor. Mindeközben a tálcára gyűjtött telefonokból lejátszott kakofón hangok jelentik a zenei alapot, amelyet egy mikrofon segítségével Debreczeni Márton lemezlovasként kever.

A közönség tagjai maguk választották ki a zenét, és Debreczeni improvizatív módon keveri össze a különböző zenei stílusokat, melyek sajátos összehangzásuk és váltakozásuk révén ellenpontként szolgálnak a mértani pontossággal ingázó gömbnek. A gömb azonban nem az egyetlen tényező, amely fokozza Goda koncentrált jelenlétét, hiszen Mózes mindvégig fehér

„Táncoló nő az élet, aki istenien eldobná magától női mivoltát, ha egész a felhőkig követhetné testének szökelléseit.”
(Paul Valéry)

A képen Judith Jamison a Cry-ban, Alvin Ailey koreográfiájában. Fotó: Keleti Éva.

Hagymányok Háza

Tánckritika.hu
19K likes

Like Page

Be the first of your friends to like thi

HÍRLEVÉL

Név

E-mail

C F r R m g C

FELIRATKOZÁS

kirakódarabkákat helyez társa lábai elé-mellé, és a társulat saját szabályai szerint Goda csupán a fekete területeket érintheti lábával. A játékszabályok megalkotása és betartása végigvonul az előadáson, kezdve a beavatás aktusának játékos bújócskájától, ahogy a lépcsőfordulóban el-eltűntek a „vezetők”. A zene mint játék (az Artus korábbi, *Játékok* című produkciójából jól ismert elve) nem csupán az improvizációt, hanem az ember által alkotott szabályok betartását, a „kotta követését” is jelenti.

A „tárlatvezetés” következő állomásán egy rézdrótból készült spirál fogadja a nézőket, akik kezükben fapálcát tartva meg tudják szólaltatni a hangszert. A pálcacütés révén kiváltott rezgést hanggá transzformálja a számítógép, ami az improvizatív, közösségi zeneszerzés helyévé avatja a teret. A falra vetített CSEND szó több száz darabkából épül fel és bomlik le minden egyes hang rezgésének hatására, ily módon szemléltetve hang és csend dialektikáját, felidézve többek között John Cage *4'33"*-ját. A játékba egyre inkább bevonódó és lelkesen közreműködő közönség számára szinte észrevétlenül indul útjára az újabb etűd: négy egymás mellett álló széken négy játszó időben elcsúsztatva végzi ugyanazokat a mozdulatokat, melyek végpontjaként Debreczeni öt izzót csavar be öt lámpába, és ezek fényének kereszttüzeiben kezd bele az előadás címére is visszautaló performanszába. Visszafelé mond el minden mondatot, melyek digitálisan megfordítva jutnak vissza a nézőkhöz. A kissé hosszúra nyúló, inkább csak gondolati kapaszkodókat nyújtó rész megerősíti az előadás címét, a Sutra – Artus tükörjelenséget.

Goda Gábor

A negyedik etűd dolgozza fel legközvetlenebbül a zeneiség fogalmát, hiszen egy élő fa ágaira húrokat feszítve hangszert alkotott a társulat, melyet három előadó konvencionális komolyzenei koncertkellékekkel és ezekhez illeszkedő magatartással hoz játékba: előadják Erik Satie *Gnossienne No. 3.*-ját. A pengetett gumihúrok az élő fát az élő emberrel kötik össze, ez arra irányítja a figyelmet, hogy az eleven zene mindenhol jelen van. Ezen a ponton jut el oda az előadás, hogy a tárgyak zörejeitől kezdve, a mobiltelefonon felhangzó zeneszámokon és a rézhuzal-harangjátékon keresztül elénk tárja a legszorosabb értelemben vett élő zene élményét. A fizika itt válik művészetté, és az ember itt válik a különféle fizikai tapasztalatok által a hangok befogadójából komponistává.

Mózes Zoltán

Az előadás záró darabja az emberiség évezredes és a közönség egész estés tanulási folyamatának lezárásaként is érthető. Az egymással szemben leültetett nézők maguk fabrikálnak hangszert egy egyszerű drótfogasból és egy darab cérnából, majd saját testüket is a hangszer részévé teszik. A pár egyik tagja a fapálca segítségével zenél, míg a másik hallgatja a teste mélyéről felbukkanó hangokat, aztán cserélünk. Mindannyian zenélhetünk, hallgathatjuk, az életünk és a testünk tele van hangokkal, és ha akarjuk, zeneként tekinthetünk a fizikára. Hiszen minden zene, mi magunk is – és ennek felismer(tet)ése már önmagában sokat ér. Ha viszont mindezt minőségi színház teszi minőségi eszközökkel (ahogyan ez a *ΣΥΤΡΑ – Artus szútrák* előadásán történik), akkor csak reménykedhetünk, hogy még további sok felismerésben részesít minket az Artus társulata.

ΣΥΤΡΑ – Artus szútrák (Artus – Goda Gábor Társulata)

Alkotó-előadók: Debreczeni Márton, Goda Gábor, Kocsis Gábor, Mózes Zoltán, Nagy Ágoston, Téri Gáspár.

Drámapedagógus: Hantos Násfa. Alkotó munkatársak: Sík Eduárd, Fischer Balázs, Gold Bea, Lévai Andrea, Nádor Tibor. Rendező: Goda Gábor.

Debrecen, MODEM, 2014. április 26-27.

 Like 0

 Share 0

0 Comments Sort by Oldest ▾

Add a comment...

 Facebook Comments Plugin

Impresszum

